

Fimlab

Laboratoriotiedote 22/2025 (Kemia, Mikrobiologia)

Pohjanmaa: Muutoksia M-komponenttidiagnostiikassa 15.2.2025 alkaen

M-komponentin osoittamiseen ja seurantaan käytettävien seerumin ja virtsan proteiinifraktioiden sekä jatkotutkimuksena tehtävien immunofiksaatioiden määrittämissä, vastauskäytännöissä ja tutkimusrakenteissa tapahtuu muutoksia 15.2.2025 alkaen, kun tutkimusten tekopaikaksi vaihtuu asteittain Tampereen keskuslaboratorio.

Muutokset astuvat voimaan hoitoyksikön siirtyessä käyttämään uutta Lifecare-asiakas- ja potilastietojärjestelmää Pohjanmaalla.

Seerumitutkimukset:

Seerumin proteiinifraktioiden (2522 S -Prot-Fr) menetelmä vaihtuu geelielektroforeesista kapillaarielektroforeesiksi.

M-komponenttien tulostaso muuttuu menetelmän vaihtumisen vuoksi. Muutoksissa on yksilökohtaista vaihtelua, mihin vaikuttaa mm. M-komponentin tyyppi ja sijainti elektroforeesissa.

Keskimääräiset muutokset ovat:

M-komponentin tyyppi	Pitoisuusmuutos (keskiarvo)	95 %:n luottamusväli
IgG	+0.5 g/l	-3 – +4 g/l
IgA	+4 g/l	-1 – +9 g/l
IgM	+2 g/l	-2 – +6 g/l

Seurantanäytteiden lausuntoon lisätään kommentti menetelmän ja tulostason muuttumisesta 12 kk:n ajan.

Kapillaarielektroforeesin suorituskyky on aiempaa menetelmää parempi, minkä vuoksi mm. kyky havaita pieniä M-komponentteja ja kvantifioida IgM-tyypin M-komponentteja paranee.

Tuloskertymään raportoidaan lausunto ja kvantifioitavissa olevan yksittäisen tai useamman M-komponentin (S -Mkomp-1 / S -Mkomp-2 / S -Mkomp-3) pitoisuus. Mikäli näytteessä ei tule esiin M-komponenttia, vastataan tutkimus pelkällä lausunnolla.

Mikäli potilaalla on ns. kevytketjutauti, M-komponentin pitoisuutta ei lähtökohtaisesti määritetä elektroforeesin perustella. Kevytketjulöydösten pitoisuuden seurannassa suositellaan käytettäväksi seerumin vapaiden kevytketjujen määrittystä (4949 S -IgLc-V).

Fimlab

Virtsatutkimukset:

Virtsan M-komponenttien määrittystapa muuttuu.

Virtsan M-komponenttien pitoisuusarvio tehdään jatkossa osana immunofiksaatiotutkimusta (3403 dU-ImmFix tai 3402 U -ImmFix). Kevytketjueritys kvantifioidaan nefelometrisesti ja ilmoitetaan osatutkimuksen numeerisena vastauksena (osatutkimukset näytetyypin mukaan U - IgLcK tai dU-IgLcK ja U -IgLcL tai dU-IgLcL). Lausunnossa otetaan kantaa M-komponentin tyyppiin ja siihen, kuinka suuri osa erityksestä on monoklonaalista.

Seurantänäytteiden lausuntoon lisätään kommentti muutoksesta 12 kk:n ajan.

Immunofiksaatiot:

Immunofiksaatiot tehdään jatkossa kokonaan Fimlabin omana toimintana Tampereella. Tutkimusnimikkeet ja menetelmät säilyvät ennallaan (3401 S -ImmFix, 3402 U -ImmFix, 3403 dU-ImmFix).

Laboratorio ohjelmoi tarvittaessa jatkotutkimuksena seerumin tai virtsan immunofiksaation, jos tunnetun M-komponentin liikkuvuus on muuttunut tai todetaan uusi poikkeava löydös, eikä immunofiksaatiota ole pyydetty hoitoyksiköstä. Pohjanmaan laboratorion alihankintatutkimuksiin käyttämät tutkimusnimikkeet 0482 S -JImmFix ja 0481 dU-JImmFix poistuvat käytöstä tarpeettomina.

Lisätiedot

Tarkemmat tiedot tutkimuksista ja niiden tulkinnasta pyydetään tarkistamaan sähköisestä ohjekirjasta fimlab.fi/ohjekirja.

Tiedustelut

Asiakaspalvelu ja neuvonta ammattilaisasiakkaille Pohjanmaalla, p. 041 7314 786.

(Ammattilaisten asiakaspalvelun ja neuvonnan puhelinnumero Pohjanmaalla muuttuu 12.3.2025 alkaen. Tiedotamme asiasta tarkemmin lähempänä muutosajankohtaa.)

Emmi Rotgers, erikoislääkäri